

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ГЕОИНФОРМАТИКИ
Кафедра экономической и социальной географии

ШАЛКОВСКАЯ Инна Андреевна

**МЕЖДУНАРОДНЫЙ ТУРИЗМ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛЬНОГО
ДЕМОГРАФИЧЕСКОГО СТАРЕНИЯ**

Дипломная работа

Научный руководитель:
доктор географических наук,
профессор Е. А. Антипова

Допущена к защите

«_____» 20__ г.

Заведующий кафедрой экономической
и социальной географии

кандидат географических наук, доцент

_____ Л. О. Сушкевич

Минск, 2024

ОГЛАВЛЕНИЕ

ВВЕДЕНИЕ.....	6
ГЛАВА 1.....	8
МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ АНАЛИЗА ДЕМОГРАФИЧЕСКОГО СТАРЕНИЯ ДЛЯ РАЗВИТИЯ МЕЖДУНАРОДНОГО ТУРИЗМА	8
1.1 Туризм пожилых (Seniors Tourism) и фактор старения в развитии международного туризма	8
1.2 Методика анализа динамики развития международного туризма пожилых людей в условиях глобализации	18
ГЛАВА 2.....	25
ДЕМОГРАФИЧЕСКОЕ СТАРЕНИЕ КАК ГЛОБАЛЬНЫЙ ТРЕНД И НОВЫЙ ДРАЙВЕР МЕЖДУНАРОДНОГО ТУРИЗМА	25
2.1 Динамика масштабов демографического старения в мире.....	25
2.2 Различия в демографическом старении между развитыми и развивающимися странами	29
ГЛАВА 3.....	38
ТУРИЗМ ПОЖИЛЫХ ЛЮДЕЙ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ	38
3.1 География и структура туризма сеньоров в странах Европы	38
3.2 География и структура туризма сеньоров в США	59
3.3 Лучшие международные практики международного туризма для пожилых людей	71
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	83
СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ	87
ПРИЛОЖЕНИЕ А1	93
ПРИЛОЖЕНИЕ А2	94
ПРИЛОЖЕНИЕ А3	95
ПРИЛОЖЕНИЕ А4	96
ПРИЛОЖЕНИЕ А5	97
ПРИЛОЖЕНИЕ А6	98
ПРИЛОЖЕНИЕ А7	99
ПРИЛОЖЕНИЕ А8	99
ПРИЛОЖЕНИЕ А9	99
ПРИЛОЖЕНИЕ А10	99

АННОТАЦИЯ

Структура и объем дипломной работы: Объем дипломной работы составляет 101 страницу. В работе представлено 18 рисунков и 20 таблиц, 67 использованных источников.

Ключевые слова: сеньор-туризм, туризм пожилого населения, предпосылки туризма пожилого населения, демографическое старение, туристы в возрасте 65+ лет, туристские ночевки, причины отказа от туризма.

Объектом исследования являются страны Европы и США в контексте международного туризма в условиях глобального демографического старения.

Предметом исследования выступили пространственно-временные тенденции туризма сеньоров.

Цель исследования – изучение географических и структурных особенностей сеньор-туризма в мире в условиях глобального демографического старения.

Методы, используемые в работе: литературный, метод контент-анализа, исторический, статистико-математический, метод выборки, метод группировки, сравнительно-географический метод, метод географической систематизации (типовологии), картографический метод и ГИС-технологии.

Методика исследования включала три этапа: подготовительный, основной и заключительный. Подготовительный этап включал себя первичный обзор литературы, систематизацию материала по выбранной теме, сбор статистики и составление базы данных по теме исследования. На основном этапе исследования проведен сравнительно-географический анализ туризма сеньоров в странах Европы и США. На заключительном этапе исследования систематизированы результаты в виде группировок стран по показателям развития сеньор-туризма.

Полученные результаты: Выявлено, что наибольшее количество туристов возрасте 65+ лет и наибольшая их доля в структуре населения представлена в наиболее высокоразвитых странах Европы (Германия, Франция, Нидерланды, Дания). Сеньор-туристы обладают значительным количеством финансовых средств и свободным временем, что позволяет им дольше времени проводить в путешествии. Анализ показал, что наиболее популярным направлением для сеньор-туризма в США является Европа (Франция, Италия и др.). В ходе анализа установлено, что международные практики сеньор-туризма получают активное развитие в развитых странах, примерами которых выступают Испания и Франция.

АНАТАЦЫЯ

Структура і аб'ём дыпломнай працы: Аб'ём дыпломнай працы складае 101 старонку. У рабоце прадстаўлена 18 малюнкаў і 20 табліц, 67 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя слова: сеньёр-турызм, турызм пажылога насельніцтва, перадумовы турызму пажылога насельніцтва, дэмаграфічнае старэнне, турысты ва ўзросце 65+ гадоў, турысцкія начлегі, прычыны адмовы ад турызму.

Аб'ектам даследавання з'яўляюцца краіны Еўропы і ЗША ў кантэксле міжнароднага турызму ва ўмовах глабальнага дэмаграфічнага старэння.

Прадметам даследавання выступілі просторава-часавыя тэндэнцыі турызму сеньёраў.

Мэта даследавання – вывучэнне геаграфічных і структурных асаблівасцяў сеньёр-турызму ў свеце ва ўмовах глабальнага дэмаграфічнага старэння.

Метады, якія выкарыстоўваюцца ў рабоце: літаратурны, метад кантэнт-аналізу, гістарычны, статыстычна-матэматычны, метад выбаркі, метад групоўкі, параўнальна-геаграфічны метад, метад геаграфічнай сістэматызацыі (тыпологіі), картаграфічны метад і ГІС-тэхналогіі.

Методыка даследавання ўключае трох этапы: падрыхтоўчы, асноўны і заключны. Падрыхтоўчы этап уключае сябе першасны агляд літаратуры, сістэматызацыю матэрыялу па абрашай тэме, збор статыстыкі і складанне базы дадзеных па тэме даследавання. На асноўным этапе даследавання праведзены параўнальна-геаграфічны аналіз турызму сеньёраў у краінах Еўропы і ЗША. На заключным этапе даследавання сістэматызаваны вынікі ў выглядзе груповак краін па паказчыках развіцця сеньёр-турызму.

Атрыманыя вынікі: Выяўлена, што найбольшая колькасць туристаў ва ўзросце 65 гадоў і найбольшая іх доля ў структуры насельніцтва прадстаўлена ў найбольш высокоразвітых краінах Еўропы (Германія, Францыя, Нідэрланды, Данія). Сеньёр-турысты валодаюць значнай колькасцю фінансавых сродкаў і вольным часам, што дазваляе ім даўжэй часу праводзіць у вандраванні. Аналіз паказаў, што найболей папулярнымі кірункамі для сеньёр-турызму ў ЗША з'яўляецца Еўропа (Францыя, Італія і інш.). У ходзе аналізу ўстаноўлена, што міжнародныя практикі сеньёр-турызму атрымліваюць актыўнае развіццё ў развітых краінах, прыкладамі якіх выступаюць Іспанія і Францыя.

ANNOTATION

Structure and volume of the thesis: The volume of the thesis is 101 pages. The work presents 18 figures and 20 tables, 67 sources used.

Key words: senior tourism, tourism of the elderly population, prerequisites for tourism of the elderly population, demographic aging, tourists aged 65+ years, tourist overnight stays, reasons for abandoning tourism.

The object of the study is the countries of Europe and the USA in the context of international tourism in the context of global demographic aging.

The subject of the study was the spatiotemporal trends in senior tourism.

The purpose of the study is to study the geographical and structural features of senior tourism in the world in the context of global demographic aging.

Methods used in the work: literary, content analysis method, historical, statistical and mathematical, sampling method, grouping method, comparative geographical method, method of geographical systematization (typology), cartographic method and GIS technologies.

The research methodology included three stages: preparatory, main and final. The preparatory stage included an initial review of the literature, systematization of material on the chosen topic, collection of statistics and compilation of a database on the research topic. At the main stage of the study, a comparative geographical analysis of senior tourism in Europe and the USA was carried out. At the final stage of the study, the results were systematized in the form of groupings of countries according to indicators of senior tourism development.

Results obtained: It was revealed that the largest number of tourists aged 65+ years and their largest share in the population structure are represented in the most highly developed countries of Europe (Germany, France, the Netherlands, Denmark). Senior tourists have a significant amount of financial resources and free time, which allows them to spend longer traveling. The analysis showed that the most popular destination for senior tourism in the USA is Europe (France, Italy, etc.). The analysis revealed that international practices of senior tourism are actively developing in developed countries, examples of which are Spain and France.